

Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Εφαρμογή του Εγχειριδίου ComBuS

Τίτλος του έργου:	«Καταπολεμώντας τον Εκφοβισμό: Ένα Ολιστικό Σχολικό Πρόγραμμα»
Αριθμός έργου:	JUST/2014/RDAP/AG/BULL/7698
Ακρωνύμιο του έργου:	ComBuS

Πίνακας Περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
II. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COMBUS	5
III. ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ COMBUS.....	6
Α. Περιγραφή εγχειριδίου.....	6
Β. Πως να χρησιμοποιηθεί το Εγχειρίδιο ComBus.....	7
Γ. Πως να χρησιμοποιηθούν τα διάφορα στοιχεία του Εγχειριδίου ComBus.....	9
Ανάμεικτες Εκπαιδευτικές Ενότητες για Διευθυντές Σχολείων και Γονείς.....	10
Βιωματικά Εργαστήρια για Μαθητές	10
Κατευθυντήριες οδηγίες για Υποστήριξη μεταξύ Ομότιμων	11
Ενδοταξικές Δραστηριότητες/Σχέδια Μαθημάτων.....	11
Διάβασμα Ενάντια στον Εκφοβισμό.....	12
Υλικό για Θεματικές Σχολικές Ημέρες/Εβδομάδες.....	12
Ρουμπρικές Αξιολόγησης	13
ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	13

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Παρά τις τρέχουσες προσπάθειες σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, ο εκφοβισμός φαίνεται να είναι μια κλιμακούμενη πρόκληση. Σύμφωνα με το Beat Bullying, πρόσφατες έρευνες έχουν δείξει ότι:

- 70% των νέων ανθρώπων έχουν υποστεί κάποιας μορφής εκφοβισμός
- Ένα εκατομμύριο παιδιά εκφοβίζονται κάθε εβδομάδα, εντός και εκτός σχολείου
- Ο εκφοβισμός είναι η μεγαλύτερη έγνοια των παιδιών καθώς μεγαλώνουν
- Τουλάχιστον 20 παιδιά κάθε χρόνο αυτοκτονούν επειδή υπόκεινται –ή έχουν υποστεί- εκφοβισμό.

Παιδιά που βιώνουν εκφοβισμό διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο για κατάθλιψη, άγχος και φτωχή σχολική προσαρμογή.

Τα αποτελέσματα του σχολικού εκφοβισμού στα επίπεδα άγχους των παιδιών, στις καταθλιπτικές τάσεις, και στην αυτό-αντίληψη δεν είναι μόνο ένα εμπόδιο στη μάθηση και στην ανάπτυξή τους αλλά επίσης και στην ευρύτερη κοινωνία. Μια πρώιμη, αποτελεσματική και σε σχολικό περιβάλλον παρέμβαση είναι απαραίτητη για να αντιμετωπιστεί ο εκφοβισμός και τα έμμεσα αποτελέσματά του (Tremblay & Craig, 1995). Ο εκφοβισμός αντιμετωπίζεται σαν πρόκληση στην μαθησιακή διαδικασία και στην ενεργή ενσωμάτωση και συμμετοχή στο σχολικό περιβάλλον των παιδιών της Ευρώπης, σύμφωνα με τις οδηγίες της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «Rethink Education” (2013). Παραμένει η ανάγκη για ένα περιεκτικό «ολιστικό-σχολικό» πλαίσιο που θα ερευνά την προέλευση του εκφοβισμού, τα αποτελέσματά του εντός και πέραν από τη σχολική-ζωή του παιδιού, και επακόλουθες πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό και την εξάλειψή του. Το πρόγραμμα ComBus προσεγγίζει το σχολείο σαν ένα μαθησιακό περιβάλλον για όλους τους ενδιαφερόμενους, και όχι μόνο τους μαθητές, αναπτύσσοντας εκπαιδευτικές, αναπτυξιακές ικανοτήτων και ενημερωτικές δραστηριότητες για όλους τους άμεσα ενδιαφερόμενους.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτές οι κατευθυντήριες οδηγίες εφαρμογής αποσκοπούν στο να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για το Εγχειρίδιο ComBus που αναπτύχθηκε και δοκιμάστηκε στο πεδίο δράσης του προγράμματος «Αντιμετώπιση Εκφοβισμού: Ένα Ολιστικό Σχολικό Πρόγραμμα», που παράχθηκε με την οικονομική στήριξη του προγράμματος «Rights, Equality and Citizenship (REC)» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προσφέρουν σε δασκάλους και σχολικό προσωπικό, αυτούς που λαμβάνουν τις αποφάσεις, γονείς, και άλλους ενδιαφερόμενους με συμπαγής και εφαρμοσμένες-πρακτικά πληροφορίες και προτάσεις στο πως να εντάξουν το Εγχειρίδιο ComBus στις φυσιολογικές τους δραστηριότητες. Κάτι περισσότερο από ένα επιστημονικό, θεωρητικό εργαλείο, αυτές οι οδηγίες αποσκοπούν να γίνουν ένα πρακτικό μέσο.

Επομένως, αυτές οι Οδηγίες αντιπροσωπεύουν μόνο ένα συνοπτικό υλικό για το Εγχειρίδιο ComBus και τη θέση του στο σκελετό του προγράμματος ComBus, και οι συνέταιροι του προγράμματος το σχεδίασαν έτσι σκοπίμως, ώστε να είναι σαφές και πρακτικό. Εάν χρειαστούν επιπλέον πληροφορίες και επεξηγήσεις στο πως να χρησιμοποιηθεί το Εγχειρίδιο ComBus, η σύμπραξη του έργου θα προσφέρει επιπλέον βοήθεια (μπορείτε να επικοινωνήσετε απευθείας με οποιοδήποτε από τα ιδρύματα των εταίρων. Τα στοιχεία επικοινωνίας τους είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ComBus www.combatbullying.eu).

II. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COMBUS

Το «Combat Bullying: A Whole School Program (ComBus)» (ref. No. JUST/2014/RDAP/AG/BULL/7698) είναι ένα πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα «Rights, Equality and Citizenship (REC)» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πρόγραμμα ComBus αποσκοπεί στο να καταπολεμήσει τον εκφοβισμό στα σχολεία αναπτύσσοντας ένα ολιστικό σχολικό πρόγραμμα που υποστηρίζει άμεσα: μαθητές, σχολικό προσωπικό, δασκάλους, γονείς, διοικητικό προσωπικό.

Οι στόχοι του ComBus ήταν:

- Να διεξαχθεί βιβλιογραφική ανασκόπηση και ανάλυση για τις ανάγκες μαθητών, δασκάλων, σχολικού προσωπικού, διοικητικού προσωπικού και γονέων σε 6 Ευρωπαϊκές χώρες
- Να σχεδιαστεί ένα συμμετοχικό, ολιστικό σχολικό πρόγραμμα (Εγχειρίδιο ComBus) που θα εμπλέκει μαθητές, δασκάλους, σχολικό προσωπικό, διευθυντές και γονείς στην καταπολέμηση του εκφοβισμού χρησιμοποιώντας ανάμεικτες (δια ζώσης, διαδικτυακές και μέσω κινητού) μεθοδολογίες, εργαλεία και δραστηριότητες
- Να εφαρμοστεί το πρόγραμμα σε τουλάχιστον 2 σχολεία για κάθε μία από τις 6 Ευρωπαϊκές χώρες
- Να διαδώσει το μοντέλο πιο ευρέως στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Αυτές οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του προγράμματος ComBus έχουν επιτευχθεί από μια κοινοπραξία που αποτελείται από επτά εταίρους από 6 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Κύπρος, Ρουμανία, Ισπανία, Ελλάδα, Ιταλία και Ιρλανδία. Το πρόγραμμα συντονίστηκε από το Κέντρο Προώθησης της Έρευνας και της Ανάπτυξης στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία (CARDET) από την Κύπρο.

III. ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ COMBUS

A. Περιγραφή εγχειριδίου

Το Εγχειρίδιο ComBuS είναι το πιο σημαντικό αποτέλεσμα του προγράμματος. Απευθύνεται σε διευθυντές, δασκάλους/σχολικό προσωπικό και γονείς.

Το Εγχειρίδιο ComBuS αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας ένα συμμετοχικό πλαίσιο με την άμεση συμμετοχή όλων των ομάδων-στόχων, απευθυνόμενο έτσι στις ανάγκες τους για αντίληψη και ενημέρωση σχετικά με την αντιμετώπιση του εκφοβισμού, προσφέροντας μια ακολουθία από ανάμεικτα συστατικά, τα οποία προσαρμόζονται εύκολα στις χώρες των εταίρων και σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πολλαπλά καινοτόμα στοιχεία μπορούν να αναγνωριστούν στο Εγχειρίδιο ComBuS, όσον αφορά το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή του. Το Εγχειρίδιο περιλαμβάνει μια σειρά πολυδιάστατων ανάμεικτων δραστηριοτήτων και στοιχείων, σε θέμα περιεχομένου, δομής (εκπαίδευση, ενημέρωση, υποστήριξη μεταξύ ομότιμων, παιδαγωγικές δραστηριότητες, διαδικτυακά εργαλεία) και ομάδων-στόχων (διευθυντές, προσωπικό κοινότητας, δάσκαλοι, γονείς, μαθητές, λήπτες αποφάσεων). Έχει σχεδιαστεί ώστε να επιτρέπει τη μέγιστη προσαρμοστικότητα σε εθνικά και Ευρωπαϊκά πλαίσια.

Το Εγχειρίδιο υποστηρίζει την εμπλοκή των σχολικών διευθυντών, μαθητών, δασκάλων, σχολικού προσωπικού και γονέων στην αναγνώριση και καταπολέμηση του εκφοβισμού, μέσω ποικίλων μορφών και δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων: (1) δια ζώσης, (2) διαδικτυακά, (3) μέσω κινητού. Αυτές μπορούν να εκτελεστούν ατομικά ή σε ομάδες.

Το Εγχειρίδιο ComBuS που σχεδιάστηκε από όλους τους εταίρους του προγράμματος, αποτελείται από τα εξής στοιχεία:

- Διαδικτυακή Πλατφόρμα και Ψηφιακά Εργαλεία του ComBuS (<http://combatbullying.eu/>)
- Εφαρμογή για κινητά του ComBuS (<https://play.google.com/store/apps/details?id=cardet.combus>)
- Ανάμεικτες Εκπαιδευτικές Ενότητες για Σχολικούς Διευθυντές, Δασκάλους, Σχολικό Προσωπικό και Γονείς
- Βιωματικά Εργαστήρια για Μαθητές
- Οδηγίες για Υποστήριξη Μεταξύ Ομότιμων
- Ενδοταξικές Δραστηριότητες του ComBuS
- Αναγνώσματα Κατά του Εκφοβισμού
- Υλικό για θεματικές σχολικές ημέρες
- Ρουμπρίκες Αξιολόγησης του ComBuS
- Οδηγίες Εφαρμογής του ComBuS
- Εντοπισμός και προσαρμογή σε εθνικά πλαίσια

B. Πως να χρησιμοποιηθεί το Εγχειρίδιο ComBuS

Το Εγχειρίδιο ComBuS μπορεί να αποτελέσει ένα πολύτιμο μέσο για όλες τις ομάδες-στόχους του προγράμματος.

Οι σχολικοί διευθυντές μπορούν να το χρησιμοποιήσουν ώστε να κάνουν επιτυχημένη κάθε παρέμβαση και βελτίωση του σχολικού κλίματος από την οπτική γωνιά του εκφοβισμού. Η πλειοψηφία των προγραμμάτων δεν έδινε κάποια ιδιαίτερη έμφαση στους σχολικούς διευθυντές. Το ComBuS το κάνει – και το Εγχειρίδιο τους προσφέρει στο ένα χέρι ένα συγκεντρωτικό εργαλείο (όλα τα στοιχεία σαν ένα) καθώς και μια σειρά από συγκεκριμένους, επαγγελματικούς, έτοιμους-να-χρησιμοποιηθούν πόρους (π.χ. τις ανάμεικτες ενότητες για διευθυντές

σχολείων, την ηλεκτρονική πλατφόρμα ComBuS, ψηφιακά εργαλεία και την εφαρμογή του κινητού).

Οι μαθητές μπορούν να είναι θύματα, παρατηρητές και θύτες. Μέσω των περιεχομένων του, των καλών πρακτικών και τον πλουραλισμό των δραστηριοτήτων και των υλικών του, το Εγχειρίδιο τους παρέχει υποστήριξη μεταξύ ομότιμων και τους προετοιμάζει για να αντιμετωπίσουν τον εκφοβισμό.

Οι δάσκαλοι είναι οι παράγοντες-κλειδιά για να αντιμετωπίσουν τον εκφοβισμό. Εμπλέκονται περισσότερο από όλους με όλες τις κατηγορίες των συμμετεχόντων στον εκφοβισμό (άτομα που εκφοβίζουν, άτομα που εκφοβίζονται, μαθητές, παρατηρητές, γονείς) και μπορούν να ελέγξουν, ελαχιστοποιήσουν ακόμα και να εξαλείψουν το φαινόμενο μέσα από συνεχομένη και συστηματική προσπάθεια. Το Εγχειρίδιο ComBuS τους εξοπλίζει με την απαραίτητη γνώση, τις δεξιότητες και την επάρκεια που παραδίδονται μέσα σε ένα ελκυστικό και ευέλικτο συνδυασμό πόρων: από ανάμεικτες εκπαιδευτικές ενότητες για δασκάλους, την ηλεκτρονική πλατφόρμα και την εφαρμογή στο κινητό, τα σχέδια για τα μαθήματα, τις εξωσχολικές δραστηριότητες, τα ενημερωτικά υλικά, τις αναγνωστικές δραστηριότητες, τα βιωματικά εργαστήρια και πολλά άλλα.

Το σχολικό προσωπικό (π.χ. υποστηρικτικό προσωπικό, σύμβουλοι) έχει μία ενεργή ενασχόληση στη γενικότερη διαχείριση του σχολείου και αντιμετωπίζουν ζητήματα ψυχολογικής υποστήριξης και προσανατολισμού των μαθητών. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις ανάμεικτες εκπαιδευτικές ενότητες του ComBuS σχεδιασμένες για το σχολικό προσωπικό ώστε να ενδυναμώσουν τους εαυτούς τους ώστε να ανταπεξέλθουν επαρκέστερα με τον εκφοβισμό και να γίνουν μια αποτελεσματική βοήθεια στους διευθυντές, τους δασκάλους, τους γονείς και τους μαθητές.

Το να προσεγγιστούν οι γονείς και η οικογένεια ώστε να αναγνωρίσουν και αντιμετωπίσουν τον εκφοβισμό είναι σημαντικό για όλο το σχολικό πρόγραμμα.

Η παρούσα δημοσίευση έχει δημιουργηθεί με τη χρηματική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια του Προγράμματος για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (Πρόγραμμα REC). Το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του CARDET και των εταίρων του και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ότι απηχεί τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Αριθμός Έργου: JUST/2014/RDAP/AG/BULL/7698

Το Εγχειρίδιο ComBuS περιλαμβάνει τους γονείς όχι μόνο στις ανάμεικτες εκπαιδευτικές ενότητες αλλά και με την πρόσβασή τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, τα ψηφιακά εργαλεία και την εφαρμογή του κινητού.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα επιτρέπει στους χρήστες να διαμορφώσουν τα εργαλεία, τις δραστηριότητες και τους πόρους που χρειάζονται για κάθε σχολείο. Η πλατφόρμα εξυπηρετεί σαν «Κέντρο Εξυπηρέτησης» για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού, φορτωμένο με περιστατικά, παραδείγματα προγραμμάτων, ρουμπρίκες, εργαλεία αξιολόγησης, και βίντεο με οδηγίες και ανασκοπήσεις στα μαθήματα. Κάθε σχολείο θα είναι ικανό να διαμορφώσει το πρόγραμμά του και να το κατεβάσει.

Η εφαρμογή του κινητού επιτρέπει σε όλους τους ενδιαφερόμενους να την εγκαταστήσουν στο κινητό τους και να έχουν πρόσβαση σε οδηγίες, πρακτικές συμβουλές, και υλικό για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού σε πραγματικά πλαίσια. Κάποια στοιχεία του Εγχειριδίου ComBuS εστιάζουν σε ιστορίες, παραμύθια, και διάβασμα ενάντια στον εκφοβισμό. Η δύναμη των ιστοριών έχει την προοπτική να μεταμορφώσει την κουλτούρα του σχολείου και τη συμπεριφορά των μαθητών, και με αυτόν το γνώμονα χρησιμοποιήθηκε για να σχεδιαστούν πολλοί από τους πόρους του Εγχειριδίου.

Κάθε στοιχείο του Εγχειριδίου είναι φιλικό προς το χρήστη, εύκολα προσβάσιμο και με πληθώρα εξηγήσεων και παραδειγμάτων. Η συνδυαστική χρήση των στοιχείων του Εγχειριδίου και των πόρων θα επιφέρει πιο αποτελεσματικούς καρπούς στην καταπολέμηση του εκφοβισμού.

Γ. Πως να χρησιμοποιηθούν τα διάφορα στοιχεία του Εγχειριδίου ComBuS

Το Εγχειρίδιο ComBuS μπορεί να βρεθεί στο <http://combatbullying.eu/index.php/en/toolkit> και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Ανάμεικτες Εκπαιδευτικές Ενότητες για Διευθυντές Σχολείων και Γονείς

Σαν μέρος της κατεύθυνσης του ComBus για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού, αποφασίστηκε ότι το πρόγραμμα θα έκανε ένα πιλοτικό «ολιστικό σχολικό πρόγραμμα». Αυτό σημαίνει να συμπεριληφθούν όλοι οι μετέχοντες σε μια σχολική κοινότητα ώστε να αυξήσουν την ενημέρωση στο θέμα του εκφοβισμού, να κατανοήσουν πλήρως το πρόβλημα και να καθοδηγήσουν όλους τους μετέχοντες στο πώς να αντιδρούν και να αναφέρουν περιστατικά εκφοβισμού όταν αυτά αποκαλύπτονται. Για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι σχολικοί διευθυντές, οι δάσκαλοι και γονείς εμπλέκονται στη διαδικασία και είναι ενημερωμένοι για την πραγματικότητα του εκφοβισμού στα σχολεία, το Εγχειρίδιο περιλαμβάνει εξειδικευμένες ανάμεικτες ενότητες για κάθε ένα από αυτές τις ομάδες-στόους. Υπάρχουν μεμονωμένες ενότητες για σχολικούς διευθυντές, διευθυντές, δασκάλους και γονείς, έχουν σχεδιαστεί ως τέσσερις 90λεπτες μονάδες, τρεις εκ των οποίων μπορούν να συμπληρωθούν διαδικτυακά και μία σε ένα διαδραστικό εργαστήριο. Αυτές οι μονάδες καλύπτουν θεματικές όπως κατανόηση και ορισμός του εκφοβισμού, αναγνώριση του εκφοβισμού, αντιμετώπιση του εκφοβισμού, αναφορά και επίλυση του εκφοβισμού και εισαγωγή στο διαδικτυακό εκφοβισμό, καθώς και αποσκοπεί στο να απευθυνθεί άμεσα στις ανάγκες αυτών των ομάδων-στόχων για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού.

Βιωματικά Εργαστήρια για Μαθητές

Η ομάδα-στόχος για τα βιωματικά εργαστήρια είναι μαθητές ηλικίας 6 έως 14 ετών. Ο απώτερος σκοπός αυτών των εργαστηρίων είναι να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση μεταξύ των μαθητών σε ένα εύρος θεμάτων που έχουν να κάνουν με τον εκφοβισμό, τα οποία μπορεί να τα επηρεάσουν σε οποιοδήποτε στάδιο στο σχολείο. Αυτά τα εργαστήρια στοχεύουν να εμπλέξουν τους μαθητές στην αντιμετώπιση του εκφοβισμού, με το να κατανοήσουν το αντικείμενο και τις συνέπειες του εκφοβισμού· εκπαιδεύοντάς τους πώς να αναγνωρίσουν τον εκφοβισμό και πώς να προσεγγίσουν το πρόβλημα με τη βοήθεια των καθηγητών, των γονιών και των άλλων εμπλεκόμενων στο σχολείο εάν ανακαλύψουν ότι ο εκφοβισμός λαμβάνει χώρα στο δικό τους σχολείο. Αυτοί οι μαθητές ως ομάδα

είναι ο τελικός αποδέκτης των εργαστηρίων· παρ'όλα αυτά οικατευθυντήριες οδηγίες και οι πόροι του εργαστηρίου έχουν σχεδιαστεί για να διανεμηθούν από τους καθηγητές. Μπορούν να ενσωματωθούν με ευκολία στη διδακτέα ύλη του σχολείου και να διανεμηθούν χρησιμοποιώντας τυπικούς πόρους μιας τάξης, και απευθύνονται στις ανάγκες που έχουν οι μαθητές των τελευταίων τάξεων του Δημοτικού και πρώτων τάξεων του Γυμνασίου στην κατανόηση και αντιμετώπιση των επεισοδίων εκφοβισμού.

Κατευθυντήριες οδηγίες για Υποστήριξη μεταξύ Ομοτίμων

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες για Υποστήριξη Μεταξύ Συμμαθητών έχουν σχεδιαστεί για να χρησιμοποιηθούν ως οδηγός για μαθητές ηλικίας μεταξύ έξι και δεκατεσσάρων ετών ώστε να αλληλοϋποστηριχθούν στην καταπολέμηση του εκφοβισμού στα σχολεία. Αυτές οι Κατευθυντήριες Οδηγίες έχουν σχεδιαστεί για να ενισχύσουν τους μαθητές να εμπλακούν πιο ενεργά στην αντιμετώπιση του προβλήματος του εκφοβισμού στα σχολεία τους, και να αναπτύξουν δεξιότητες υπεράσπισης ώστε να μπορούν να υποστηρίζουν και να μιλάνε ανοιχτά στους συμμαθητές τους που χρειάζονται τη βοήθειά τους. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες θα είναι διαθέσιμες μέσα από την Εφαρμογή για Κινητά ώστε οι μαθητές να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτές ανά πάσα ώρα και στιγμή, εξασφαλίζοντας ότι θα έχουν πάντα την υποστήριξη και τις συμβουλές που θα χρειάζονται για να βάλουν ένα τέλος στον εκφοβισμό των συμμαθητών τους, όπου και αν τύχει να τον συναντήσουν.

Ενδοταξικές Δραστηριότητες/Σχέδια Μαθημάτων

Το Εγχειρίδιο ComBus περιλαμβάνει σχέδια μαθημάτων και δραστηριότητες που θα ολοκληρωθούν από μαθητές στο πλαίσιο της τάξης. Αυτές οι δραστηριότητες ακολουθούν μια δια-θεματική προσέγγιση, και σκοπός είναι να χρησιμοποιηθούν από τους δασκάλους στο σχεδιασμό των αντι-εκφοβιστικών δραστηριοτήτων τους που θα ολοκληρωθούν από κοινού με τους μαθητές. Ο σκοπός αυτών των δραστηριοτήτων είναι να αυξήσουν την ενημέρωση κατά του εκφοβισμού ανάμεσα σε μαθητές και δασκάλους, και να διδάξουν και στις δύο ομάδες πως να

αναγνωρίσουν, αναφέρουν και εξαλείφουν περιστατικά εκφοβισμού. Αυτά τα σχέδια μαθημάτων εστιάζουν σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν μουσική, υποκριτική, τέχνες, κλπ., που σημαίνει ότι μπορούν εύκολα να ενσωματωθούν στην καθημερινότητα του σχολείου, και οι δάσκαλοι θα έχουν τις δεξιότητες και τους απαραίτητους πόρους για να εντάξουν αυτές τις δραστηριότητες στις τάξεις τους.

Διάβασμα Ενάντια στον Εκφοβισμό

Ένα σημαντικό και πρωτοπόρο στοιχείο του Εγχειριδίου ComBus είναι οι δραστηριότητες που έχουν σχεδιαστεί γύρω από τη θεματική «Διάβασμα Ενάντια στον Εκφοβισμό». Αυτό το στοιχείο του Εγχειριδίου αποτελείται από τα προφίλ σχετικών βιβλίων και υλικού για διάβασμα που είναι κατάλληλα για μαθητές ηλικίας έξι έως δεκατεσσάρων ετών και που έχουν να κάνουν με το ζήτημα του εκφοβισμού, το χτίσιμο σχέσεων με συμμαθητές, την αντιμετώπιση συγκρούσεων και διλημμάτων στο σχολείο, την κατανόηση διαφορετικών κουλτούρων και άλλων ζητημάτων σχετικών με το ζήτημα του εκφοβισμού. Αυτά τα προφίλ των βιβλίων περιλαμβάνουν μία σύντομη περίληψη του βιβλίου και εξηγούν γιατί το βιβλίο είναι σχετικό με το σχολικό εκφοβισμό. Συνοδεύονται επίσης από πρότυπες δραστηριότητες και σχέδια μαθημάτων τα οποία οι δάσκαλοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν μέσα στην τάξη ώστε να ωθήσουν τους μαθητές να διαβάσουν και να συζητήσουν το πρόβλημα του εκφοβισμού στα σχολεία. Αυτές οι δραστηριότητες αποτελούν πολύτιμο πόρο για τους δασκάλους, και στοχεύουν τους μαθητές με σκοπό να τους ενδυναμώσει για να μιλήσουν σχετικά με και να κατανοήσουν τον εκφοβισμό σαν συμπεριφορά ώστε να επέλθει αλλαγή στη στάση και τη συμπεριφορά τους απέναντι στο σχολικό εκφοβισμό.

Υλικο για Θεματικές Σχολικές Ημέρες/Εβδομάδες

Πέραν της παροχής ενδοσχολικών και εκπαιδευτικών υλικών για μεμονωμένες τάξεις, το Εγχειρίδιο ComBus περιλαμβάνει επίσης εξωσχολικές δραστηριότητες

για να χρησιμοποιήσουν οι δάσκαλοι όταν θα σχεδιάσουν τις θεματικές ημέρες στο σχολείο, υπογραμμίζοντας το πρόβλημα του εκφοβισμού.

Αυτά τα υλικά στοχεύουν σε μαθητές αλλά μπορούν να εφαρμοστούν στο σχολείο από δασκάλους, διευθυντές και το σχολικό προσωπικό. Μερικές δραστηριότητες μπορούν να εφαρμοστούν επίσης εκτός διδακτικών ωρών με τη συμβολή των γονέων, εάν αυτό είναι εφικτό. Αυτά τα υλικά έχουν μια λιγότερο επίσημη προσέγγιση στο ζήτημα του εκφοβισμού, ενθαρρύνοντας τους μαθητές να συνεργαστούν σε διαγωνισμούς τέχνης, γράψιμο τραγουδιών και να εκτελέσουν δραστηριότητες, θεατρικά έργα κλπ. Αυτά τα υλικά επίσης περιλαμβάνουν πόρους που θα βοηθήσουν να διαδοθούν πληροφορίες και να αυξηθεί η ενημέρωση σε όλο το σχολείο για το ζήτημα του εκφοβισμού, όπως πόστερ, φυλλάδια, εκπομπές, κλπ.

Ρουμπρικές Αξιολόγησης

Για να οριστικοποιηθεί το Εγχειρίδιο ComBus και για να υποστηριχθεί η αξιολόγηση των πόρων του Εγχειριδίου, οι εταίροι του προγράμματος ComBus δούλεψαν πάνω στη δημιουργία ειδικών ρουμπρικών αξιολόγησης για τους επαγγελματίες. Αυτές στοχεύουν αποκλειστικά τους σχολικούς διευθυντές, τους δασκάλους και το σχολικό προσωπικό, και θα τους βοηθήσει στο να εκτιμήσουν και να προσφέρουν σχόλια για την καταλληλότητα των πόρων του Εγχειριδίου ComBus στην καταπολέμηση του εκφοβισμού στις σχολικές τους κοινότητες. Ο στόχος αυτών των ρουμπρικών αξιολόγησης είναι να βοηθήσουν την κοινοπραξία του προγράμματος ComBus στη συλλογή δεδομένων και σχολίων πάνω στη σχετικότητα των πόρων του Εγχειριδίου και των εργαλείων στις ανάγκες των τοπικών σχολείων στη χώρα του κάθε εταίρου και εν κατακλείδι να εκτιμήσουν την επιτυχία του Εγχειριδίου ComBus

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

Το Εγχειρίδιο υλοποιήθηκε στις γλώσσες όλων των εταίρων – Ελληνικά, Ρουμάνικα, Ισπανικά, Ιταλικά και Αγγλικά και είναι προσβάσιμο από τη διαδικτυακή μας σελίδα.

Κατά τη διάρκεια του πιλότου και της φάσης της δοκιμής λάβαμε θετική κριτική για τη χρήση του Εγχειριδίου από διευθυντές, δασκάλους, σχολικό προσωπικό και γονείς. Βρήκαν το Εγχειρίδιο να είναι ένας πολύτιμος πρακτικός πόρος, που προσφέρει την απαραίτητη γνώση και συμπαγής τρόπους για να αυξηθεί η ενημέρωση κατά του εκφοβισμού και επίσης για να αντιμετωπιστεί σε σχολικό επίπεδο.

Ελπίζουμε ότι και εσείς θα ανακαλύψετε πώς το Εγχειρίδιο ComBuS μπορεί να σας βοηθήσει και να σας υπενθυμίσουμε ότι μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε αυτή στην ηλεκτρονική μας σελίδα www.combatbullying.eu !

